

*Доц. Шулигіна
Раїса Андріївна,
кандидат педагогічних
наук, доцент
r.a.shulygina@npu.edu.ua*

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Дитинознавство»

I. Основна мета дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з дитинством як соціально-педагогічною категорією, усталеними поглядами українців на дітей в історичному аспекті та в умовах сьогодення, емпіричними знання про умови й рушійні сили онтогенезу людських якостей на стадії дитинства, закономірностями перебігу фізіологічних, сенсорних, емоційних, вольових та пізнавальних процесів у дитячому віці, особливостями формування дитини як особистості від народження до фізіологічного дозрівання та включення у доросле життя у різних народів.
II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців	Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Вибіркова навчальна дисципліна.
III. Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> • Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу дошкільної освіти. • Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами. • Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнонародські культурні та етико-естетичні цінності. • Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно-і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.
IV. Короткий зміст дисципліни	Тема 1. Феномен дитинства та його особливості. Тема 2. Дитина у світогляді українського народу: звичаї, обряди. Тема 3. Першовихователі дитини. Слово як засіб виховання. Сучасні супер-батьки. Тема 4. Специфіка та сучасні тенденції українського дитячого одягу. Тема 5. Народна і сучасна іграшка у житті дитини. Тема 6. Виховний потенціал української казки та дитячого фольклору. Тема 7. Традиційне виховання дитини у різних народів світу. Тема 8. Європейські виховні традиції.
V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання дисципліни	Кафедра педагогіки і психології дошкільної освіти педагогічного факультету НПУ імені М.П. Драгоманова. Шулигіна Раїса Андріївна, доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти педагогічного факультету НПУ імені М.П. Драгоманова.
VI. Обсяг навчального навантаження та терміни викладання дисципліни	На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких: лекційних – 14 год., семінарських – 16 год., самостійної роботи – 60 год. Викладається в 4 семестрі другого року навчання ОС бакалавра
VII. Політика дисципліни	Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності, педагогічної етики та визначається системою вимог, які висуваються до здобувачів вищої освіти в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова.

**VIII. Основні
інформаційні джерела
для вивчення
дисципліни**

1. Гейштор А. Слов'янська міфологія / Пер. з польськ. Київ: ТОВ «Видавництво „Кліо“», 2014. 416 с.
2. Поліщук К.М. Педагогічні умови використання сучасної іграшки як засобу формування світоглядних уявлень дітей старшого дошкільного віку. Гуманізація навчально-виховного процесу. Збірник наукових праць №1(93). 2019. С. 283-302.
3. Птуха Ю. Образ світового дерева в українській народній творчості / [Електронний ресурс]. URL: <http://ukrconf.fl.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/12/4.-Ptukha-Yuliya.pdf>
4. Сивачук Н.П. Дерево життя в українській міфології. *Гуманітарні науки: проблеми, пошуки, перспективи: Зб. наук. праць*. Київ, 2000. С. 124-130.
5. Стельмахович М. Українське дитинознавство. Київ, 1992. 29 с.
6. Хрестоматія з українського дитинознавства / Укл. Йовенко Л. І. Умань : Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2011. 156 с.
7. Шулигіна Р.А. Проблема творчої самореалізації особистості в системі духовних орієнтирів. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. праць. Кіровоград: Імекс-ЛТД. 2013. Вип.17, кн. 2. С. 478-485.
8. Шулигіна Р.А., Довбня С.О. Педагогічне стимулювання відповідальної поведінки дітей дошкільного віку в ситуаціях морального вибору: наукові теорії та перспективи. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Випуск № 41, 2021 С. 298-304.

IX. Система оцінювання

Поточний контроль: оцінювання на семінарських заняттях, виконання модульних контрольних робіт (МКР), індивідуальних завдань, підготовка науково-дослідницьких/творчих проєктів, доповідей, презентацій.
Підсумковий контроль: залік
